

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Collegiis Canonicoꝝ Per Germaniam, Belgivm, Galliam, Hispaniam, Italiam, Aliasqve Orbis Christiani Prouincias, Liber Singvlaris

Le Mire, Aubert

Coloniae Agrippinae, 1615

Capvt XLVI. S. Vvaldetrvdis Collegivm Montense Canonicoꝝ &
Canonissarum in Hannonia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11227

reformauit, conuersum est in sæcularium Canonorum collegium anno 965. qui hodieq; Sonegienfis opidi dominium obtinent, in cuius opidi medio sita est Basilica perantiqua, clauſtri, vt vocant, monastici vestigia etiamnum retinens non pauca. De his rebus ita breuiter Iacobus Guisius in manu scriptis Hannoniæ Chronicis.

Bruno Archiepiſcopus Coloniensis, amotis monachis apud Sonegias, inſigne Canonorum ſeculariũ collegium ordinauit, iſq; conſtitutiones iuxta regulam S. Auguſtini præſcripſit, templo & clauſtro reparatis.

CAPVT XLVI.

S. VVALDETRVDIS COLLEGIVM
Montenſe Canonorum & Canoniffarum in
Hannoxia.

S VValdetrudis parentes habuit VValbertum & Bertiliam, maritum S. Vincetium, Comitem Hannoniæ, ſororem S. Aldegundem, proles, Landricum, Aldetrudem, & Madelbertam, quæ duæ Malbodio monaſterio poſt Aldegundem præfuerunt, & Dentlinum puerum, qui in albis obiit. Hi autem omnes in Litanijſ Eccleſiæ Montenſis inuocantur: eorumque tempore pagus à fluuio ſuo dictus Haynoenſis (huc, vt nunc loquimur, Hannonia, inſignis Comitatus) coronam geſta-

gestabat vernantem quorundam Sanctorum
meritis. Aubertus clarebat in Cameracensi
sede ; Landelinus Crispinij ; Gislenuſ Cellæ,
Cumque Beatus Vincentius, totus inhians cę-
lestibus, in alto monte monasticum habitum
suscepisset ; & relicto sæculi naufragio, mo-
nasterij portum expetiuisset, coniunx eius S.
VValdetrudis, quæ id ei annuerat, admoniti-
one S. Gislени, à Beato Auberto Episcopo ve-
lamē sacrum impetrauit, & cellulam seu mo-
nasteriolum construxit in monte, qui Caſtri-
locus dicitur. Quæ cellula est hodie in prima-
ria Hannonię vrbe, Ecclesia S. VValdetrudis,
conuersa in Canonicarum nobilium collegi-
um ; cuius perpetuus Abbas & Aduocatus est
Comes Hannoniæ. Cū autem VValdetru-
dis ante conuersionem secum luētaretur, dum
esset in Basilica villæ, quam vulgus Buxutum
nominat, apparuit ei S. Gangericus Episco-
pus qui dixit ; *Age quid agis : & calicem vino
plenū per visionem ebibendum dedit. Quam
visionem illa postea narrauit, & meditata
opus perfecit, tolerans calumnias & oppro-
bria ; quæ hinc conſequebantur. Loco au-
tem exulto, etiam nobiliores puellæ ad eius
magisterium concurrerunt, & sub ea Domi-
no castitatem dedicarunt. Quid verò opus est,
inquit historiæ scriptor, de vita eius multa nar-
rare, cū nunc ad corpus eius tot virtutum documē-
ta teneamus ?*

Est

Est quoque Patrona ciuitatis, & Ecclesiæ Herentalensis in Brabantia Officium matutinale composuisse Olbertum, Abbatem Gemblacensem, legitur, in gestis Gemblacensium Abbatum.

Porro S. Bruno Archiepiscopus Colonien-
sis, & Hannoniæ reformator Montibus in Eccle-
sia B. Mariæ, quæ S. VValdetrudū dicitur, & Mel-
bodij in Ecclesia S. Aldegundis, seculares præbendas
Canonicas ordinauit, & in dictis Ecclesiis stabiliiuit
alia collegia Canonorum, qui domicellis subserui-
rent, in munijis Ecclesiasticis, femineo sexui non per-
missis. Item in vrbe Montensi vti Nonnas seu Moni-
ales in Canonicas seculares, sic & monachos in Cano-
nicos seculares commutauit.

Item in Ecclesia S. Germani, quæ erat Paræcia vr-
bis Montensis Canonicos stabiliiuit, & Præbendas or-
dinauit.

In vrbe quoque Melbodiensi Ecclesiam S. Petri,
& S. Quintini, & alias alibi præbendas prouentibus,
edificijs, & priuilegijs imperialibus nobilitauit: Vt
loquitur Iacobus Guisius in manuscrip. Han-
noniæ Chronicis lib. 14.

Ceterum à multis retrò seculis Comes Hå-
noniæ Abbas extitit Ecclesiæ seu Collegij S.
VValdetrudis in vrbe Montensi. In dicta e-
nim Basilica Montensi Balduinus Comes co-
gnomento diues, honorificè conditus est, ad-
dito Abbatis titulo. Cùm namque opulentif-
simum istud Canoniarum collegium iam o-
lim

lim diuersis sæpè inuolueretur difficultatibus, visum eis fuit expedire, vt extincta Abbatiffæ dignitate, omnis sacri conuentus administratio per quatuor seniores Canonicas fieret, quæ in locû Abbatiffæ in regimine succederēt, & vt à Romano Pontifice, cum sæpè ex Abbatiffæ electione grauiffimæ enatæ essent turbæ, Comes Hannoniæ expeteretur perpetuus defensor & Abbas, vt loquuntur, sæcularis. Hinc fit, vt quicumque Hannoniæ Comes inauguratur, idem & Abbas fiat sæcularis dicti collegij S. VValdetrudis. Cui & redditus annui pēduntur, Abbatiffæ iam olim adsignati. eorumque seu dignitatis possessio traditur per pedû Abbatiale, quod ipsi in supplicationibus solēnibus antefertur; sed & ipso quoque absente, deferri solēniter solet. Ipse verò Comes in inauguratione vicissim, vt Abbas & protector iuramentum præstat, de conseruandis immunitatibus, priuilegijs alijsque dictæ Ecclesiæ iuribus.

Simili ferè ratione apud Veromandos in opido S. Quintini Rex Galliæ hæreditarius ac perpetuus custos seu Thesaurarius est Ecclesiæ seu Collegij Canonorum S. Quintini.

Quibus de rebus vide Molanum de Canonicis libro secundo capite 5.

& 49.

CAPVT